

LA TERRASSA

JOAN DE SAGARRA

Fa uns dies vaig rebre una trucada del portaveu del Govern, el senyor Francesc Homs, i em va dir que en la celebració de la Diada Nacional de Catalunya –avui, dia 11 de setembre–, en l'acte institucional del parc de la Ciutadella, es recitaria un poema del meu pare, *El cementiri dels mariners*. El senyor Homs em va dir que la inclusió d'aquest poema –que ja estava previst per l'anterior Govern tripartit i que l'actual assumeix i fa seu– obeeix (“com vostè ja ha de suposar”, em va dir) al fet que aquest any es compleix el cinquantenari de la mort (27 de setembre del 1961) del meu pare, Josep Maria de Sagarra i de Castellarnau.

Vaig agrair al senyor Homs el gest del Govern i mentre li agraiïa la seva trucada, li vaig dir: “Si he de ser-li sincer, la trucada que jo esperava no era precisament la seva sinó la del senyor Mascarell, el conseller de Cultura”. Perquè, al marge del gest del Govern, si per a alguna cosa serveixen els centenaris i els cinquantenaris del naixement o de la mort d'un clàssic de la literatura catalana del segle XX –que així és com es reconeix la figura del meu pare, la d'un clàssic, com Carner, com Pla, com Riba, de la literatura catalana del segle XX–, és per remoure, per activar la cultura d'un país, “que val el que val la seva cultura” (Ferran Mascarell, al seu article *Cultura sense campanya*. *La Vanguardia*, 11 de novembre del 2010).

Una cultura que és la d'ahir, la d'avui i la del demà. Esperava, doncs, la trucada del conseller Mascarell perquè aquest, o un dels seus *dakois*, m'informés del que tenia previst fer la Conselleria de Cultura per celebrar el cinquantenari de la mort del meu pare, com es va fer el 2009 amb el cinquantenari de la mort de Carles Riba, o, més recentment, amb motiu del cent cinquanta aniversari del naixement de Joan Maragall.

Però, de moment, aquesta trucada no s'ha produït.

Els que en saben diuen que el meu pare va ser un dels escriptors més prolífics i més populars del segle passat. La popularitat li va venir, pel que sembla, dels seus versos –quan va estrenar, recitant-lo ell mateix, *El poema de Nadal* al Palau de la Música, va haver de repetir-ho l'endemà per donar satisfacció al nombrós públic que s'havia quedat al carrer i al del teatre, un teatre majoritàriament en vers. Doncs bé, en la present temporada teatral, la del cinquantenari de la seva

Foto de família de la nova temporada del TNC, feta dimecres passat. Al centre, amb cabells canosos, el conseller Ferran Mascarell

ALEX GARCIA

La 'cultureta' continua fent de les seves

mort, no hi ha programada cap obra seva als teatres de Barcelona, la seva ciutat. No hi ha cap obra programada al Romea, que el meu pare anomenava entre afectuosa i irònicament “la meva botiga”, on va estrenar un munt d'obres, com consta a la

En el cinquantenari de la mort del meu pare, Josep M. de Sagarra, cap teatre no programa la seva obra

placa que figura a l'esmentat teatre i que va inaugurar al seu dia el president Pujol. Tampoc no hi ha cap obra original seva programada al Lliure (des de la seva fundació, el 1976, el Lliure no ha programat cap obra original del meu pare), i el que és més vistós, per no dir vergonyós, tampoc no hi ha cap obra seva programada al Teatre Nacional de Catalunya (TNC).

Fa vint anys, amb motiu del trenta aniversari de la mort del meu pare, l'avui director del TNC, Sergi Belbel, responia a la pregunta formulada per aquest diari (“Com jutja l'obra i figura

de Sagarra?”). “El seu teatre necessita una actualització als escenaris per reafirmar la seva categoria indiscutible de clàssic del segle XX”, va dir Belbel. Actualització que ell, des que és director del TNC, no ha dut a terme, ni ha encarregat a un altre director teatral que la dugués a terme.

Bé, en certa manera, la figura del meu pare sí que és present en l'actual temporada del TNC. Segons la informació que va oferir aquest diari (*La Vanguardia*, 8 de setembre) de la presentació de la temporada, dins de les obres programades hi figura *Una vella, coneguda olor*, la primera

obra del meu bon amic Josep Maria Benet i Jornet, que va ser guardonada amb el primer premi teatral Josep Maria de Sagarra i que es va estrenar al teatre Romea la nit del 30 de setembre del 1964 (una obra que jo vaig defensar de valent). Per cert, això del premi Sagarra va ser un invent d'Òmnium Cultural i del senyor Cendrós, el nostre ministre “de Colònies i Perfums”, que un bon dia, sense raó aparent, va deixar de convocar-lo, amb gran indignació de Xavier Fàbregas i del president del jurat (del qual vaig formar part), Joan Oliver.

Sagarra serà, doncs, present en l'actual temporada del TNC gràcies a l'obra de Benet i Jornet –que dirigirà el mateix Belbel–, la qual cosa, mira per on, em recorda la conversa que vaig tenir un dia amb el president Pujol en un programa radiofònic (*Saló de fumadors*) que, aleshores, realitzava amb el meu vell amic i col·lega José Martí Gómez. Li vaig preguntar al president Pujol com s'explicava que el premi institucional del teatre català portés el nom d'Ignasi Iglésias i el TNC no hagués representat mai cap obra del senyor Iglésias. El president es va quedar força sorprès de la pregunta i es va escapolir com va poder, però, uns mesos més tard, el TNC va programar una obra del senyor Iglésias.

Però l'obra de Benet i Jornet no és l'única obra d'un autor català que programa el TNC aquesta temporada. En la informació que va facilitar aquest diari lleigeixo també que es representarà una obra del senyor Josep Pous i Pagès, *Rei i senyor*, “una recuperació del TNC en el centenari de la publicació de la gran novel·la del modernisme *La vida i la mort d'en Jordi Fraguinals*” (l'autor de la qual és el senyor Josep Pous). Vaja, que el TNC no es mostra tan insensible a les efemèrides com em pensava.

Tornarem a parlar sobre el tema de la cultura catalana i el cinquantenari de la mort del meu pare diumenge vinent dia 2 d'octubre. Els desitjo que passin una Diada feliç. ●

VAL LA PENA?

Sí Diumenge passat els parlava en aquesta secció del meu amic Charles Aznavour, que als seus 87 anys ens anuncia que cantarà assegut en una cadira. Ara, gràcies a la informació publicada a *Le Figaro*, m'assabento que el cantant està molt ocupat amb el seu oli, que conrea a la seva granja de Mouriès, a la Provença. L'“huile d'olive Aznavour” és el que el cap de cuina de l'Elisi utilitza per preparar les amanides del president francès, Nicolas Sarkozy. Ben aviat li concediran la medalla del Mèrit Agrícola.

No Quantes vegades ens hem queixat de la desaparició dels vells cafès de la nostra ciutat! Ara lleigeixo que Nike amenaça d'instal·lar una botiga al carrer Florida de Buenos Aires, al lloc que actualment ocupa el vell cafè Richmond, inaugurat el 1917. “És allà on Borges corregia els seus textos”, diu la seva vídua, María Kodama, escandalitzada. Allà es reunien, el 1930, Saint-Exupéry i el seu amic Jean Mermoz. El Richmond, el cafè de Julio Cortázar i Graham Greene, present als seus llibres. Se salvarà?